

ПРИМЉЕНО: 04-03-2024			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	382/3		

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
СТУДЕНТСКИ ТРГ 1
11000 БЕОГРАД

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Приговор на Извештај Комисије за избор асистента за ужу научну област Српска књижевност, предмети Народна књижевност и Књижевни фолклор

Поштовани,

Овим путем улажем приговор на Извештај Комисије за избор асистента за ужу научну област Српска књижевност, предмети Народна књижевност и Књижевни фолклор (у саставу: проф. др Бошко Сувајцић, председник комисије, проф. др Немања Радуловић, др Лидија Делић) од 21. 2. 2024, којим се Изборном већу предлаже кандидат мср Иван Праштало.

Комисија у Извештају констатује да оба кандидата (Иван Праштало и Константин Ађанин) испуњавају основне услове конкурса прописане Законом о високом образовању: оба кандидата су студенти докторских студија који су завршили сваки од претходних степена студија са просечном оценом већом од осам (8) и показују смисао за наставни рад. Мој приговор узима закључни „Предлог и образложење Комисије” (даље: Предлог) као проблематично место. Наиме, спорни Предлог заснива се на четири критеријума: 1) континуитет интересовања за фолклористику током свих нивоа студија, 2) студијски боравак једног од двојице кандидата на катедри за фолклор, 3) висок квалитет објављених радова из области фолклористике и 4) искуство рада у настави.

Будући да је ово други конкурс за избор асистента за наведену ужу научну област и предмете, пошто је претходни конкурс из 2022. године поништен, у аргументацији ћу се, поред навода из Извештаја Комисије од 21. 2. 2024, позивати и на становишта изнета у Извештају Комисије за избор асистента за ужу научну област Српска књижевност, предмети Народна књижевност и Књижевни фолклор од 9. 12. 2022, у чијем су саставу била двојица чланова садашње Комисије – проф. др Бошко Сувајцић (председник Комисије) и проф. др Немања Радуловић, који је написао издвојено мишљење (од 13. 2. 2022). Указаћу и на критеријуме и закључке изнете у издвојеном мишљењу проф. др Немање Радуловића. Наиме, сматрам да ће, поред аргумената које ћу изнети у вези са Извештајем од 21. 2. 2024., како бих доказао да се на основу трију од четирију критеријума које је Комисија навела више препоручујем за асистентско место од

предложеног кандидата, анализа образложења Комисије у Извештају од 9. 12. 2022. (који је потписало троје од петоро чланова Комисије) и образложења у издвојеном мишљењу проф. др Немање Радуловића, показати проблематичност извесних закључака. Уколико већ не постоји прецизан бодовник по којем би се хијерархијски самерили критеријуми при оваквим изборима, здраворазумска је претпоставка да се Комисија за сваки конкурс држи што је више могуће истих, чврсто утврђених критеријума, јер би у противном идеја конкурса била преко сваке мере обесмишљена.

Сматрам проблематичним закључке Комисије у вези са трима од укупно четирију горенаведених ставки Предлога којима се даје предност кандидату мср Ивану Прашталу у односу на мене: континуитет интересовања за фолклористику током свих нивоа студија, висок квалитет објављених радова из области фолклористике и искуство рада у настави.

1) Континуитет интересовања за фолклористику из прве ставке образложења не говори у прилог кандидата Ивана Праштала. **Наиме, тема дипломског рада кандидата Ивана Праштала уопште није из домена народне књижевности, већ из области Српске књижевности 18. и 19. века II (назив предмета) – „Семиотика простора у роману *Баконја фра Брне Симе Матавуља*“.** У погледу континуираног интересовања за фолклористику кандидата Ивана Праштала, Комисија упућује и на његов студијски боравак на катедри за фолклор у Тартуу током основних студија и полагање испита код „водећих светских фолклориста“, што је неспорно важан податак. Но, зар не би било логично да, уколико показује континуирано интересовање за фолклористику, кандидат Праштало знања понета са Одсека за фолклористику у Тартуу инкорпорира у свој дипломски рад из народне књижевности и тако допринесе развоју фолклористике у Србији у светлу нових компетенција стечених на студијском боравку? **С друге стране, моје континуирано интересовање за ову област је неупитно, будући да сам одбранио и дипломски и мастер рад из народне књижевности („Одјаци витешке етике и феудалних односа у бугарштицама” и „Лирске песме у *Ерлангенском рукопису* и Вуковој *Пјеснарици*“).** Проф. др Немања Радуловић је за претходни, поништени конкурс, у издвојеном мишљењу оспорио континуитет интересовања предложеног кандидата Дејана Илића, наводећи управо чињеницу да се кандидат у својим завршним радовима колеба између народне и средњовековне књижевности, те је предложио Марину Младеновић Митровић као кандидата чији се дипломски и мастер рад тичу искључиво народне књижевности, којој припадају теме обају мојих завршних радова.

2) Комисија наводи висок квалитет радова кандидата Праштала из области фолклористике. Дакако, научно усмерење онога ко се бави проучавањем народне књижевности одређено је као фолклористичко, али **инсистирање на појму фолклористички** (три пута евидентирано) **инклинира ка само једном од предмета за које се кандидат бира – Књижевни фолклор.** Ако установимо да је Књижевни фолклор предмет из којег се изводи настава једино на групи 06, а Народна књижевност предмет из којег се изводи настава на групама 01 и 05, схватамо да би

кандидатова стручност потпадала тек под процентуални опсег од 33% општег извођења наставе. Народна књижевност у истој равни са фолклором помиње се у тек последњој реченици евалуације квалитета оба кандидата („оба кандидата [су] показала одличне резултате у области проучавања народне књижевности и фолклора”). Ако се, међутим, све време инсистирало на компетентности кандидата Праштала на пољу проучавања искључиво фолклора, што се већ у следећој реченици завршног пасуса Предлога понавља, онда је реч о аподиктичкој противречности.

Синтагма „висок квалитет објављених радова” (из области фолклористике) ствара опасност и од неопрезне дистинкције између високог и вишег научног квалитета рада. Најпре, Комисија у освртима на све приложене радове обају кандидата у Извештају није аргументовала у чему се огледа њихов квалитет – није изнела запажања о, на пример, избору тема, извођењу анализе, коришћењу референтне литературе, врсти или обиму грађе, квалитету закључака итд. **И за моје радове, и за радове кандидата Праштала, Комисија је сасвим сведено предочила теме и приступе.** Уколико претпоставимо да радови кандидата Праштала јесу високог квалитета, што се, понављам, из разматрања свих радова у Извештају Комисије не види, постављам питање на основу којих критеријума би његови радови могли бити сагледани као радови вишег квалитета у односу на моје научне радове?

У квантитативном погледу, кандидат Праштало има три фолклористичка рада, од чега су два објављена, а један прихваћен за објављивање: 1) „Песма повратка у збиркама Вука Стефановића Караџића и Милмана Перија” (*Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима* 18, 2023. година), 2) „Обликовање искуства Другог светског рата у склопу животне приче” (*Фолклористика* 8/1-2; 2023. година) и 3) „Појам place-lore-a у савременој фолклористици” (рад прихваћен за објављивање у зборнику радова са међународног научног скупа Савремена српска фолклористика 13). Са становишта категорије часописа, прва два рада кандидата Праштала припадају категорији М52. **С друге стране, ја сам објавио четири рада из области народне књижевности:** 1) „Кад дође кући капију...”: Етногенеза једног симбола” (*Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима* 17, 2022. година), 2) „Semantica acquatica” (*Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима* 18, 2023. година), 3) „Димезилов приступ миту” (*Летопис Матице српске* 199.512.3, 2023. година) и 4) „Стилизација односа сизерена и вазала у бугарштицама” (*Фолклористика* 8/1-2; 2023. година). **Насупрот кандидату Прашталу, који има два рада у категорији М52, ја имам чак четири рада у категорији М52.**

И кандидат Праштало и ја наводимо учешће на конференцији Савремена српска фолклористика 13 у Тршићу. Међутим, за разлику од кандидата Праштала, који осим научног скупа у Рудом, не наводи саопштења нити радове са других научних скупова на којима је учествовао (што наводи на претпоставку да је на тим скуповима или само био у својству слушаоца или, што је вероватније, излагао реферат без касније уобличеног рада),

ја у својој пријави наводим и учешће на скупу „Књижевност у дијалогу” (уз приложен апстракт рада из Књиге сажетака) и учешће на округлом столу „Фантастика у савременој српској књижевности” са темом „Фантастика усмене књижевности у роману Итика Јерополитика@Вук Саве Дамјанова”, коју је Комисија изоставила да наведе, као што није навела ни наслов мог саопштења на скупу „Књижевност у дијалогу”: „Атрибути витешке појавности“ (у овом излагању, односно раду који је у припреми за рецензирање, бавим се анализом биографија епских јунака у бугарштицама са становишта западноевропске витешке традиције). **Комисија истиче да је кандидату Прашталу прихваћен рад након конференције у Тршићу, а не помиње да сам и ја приложио рад са истог скупа.** Познато је да се радови шаљу различитим рецензентима, који не одговарају увек у исто време, стога се може стећи погрешан утисак да је рад кандидата Праштала прихваћен, а да мој рад, који сам у конкурсној документацији приложио у облику у којем је послат на рецензију (која ми још увек није стигла), није. Дакле, не ради се о чињеници другостепене важности.

Даље, сматрам проблематичним, у светлу „континуираног интересовања за фолклористику”, то што су се **сва три горенаведена рада кандидата Праштала** (два рада у часописима и један рад прихваћен са конференције ССФ13) **појавила током јануара 2024. године, у време трајања конкурса.** Зашто, имајући у виду предмете које је похађао на СЕЕРУС размени у Тартуу, кандидат Праштало није та знања употребио и раније објавио неке радове из времена боравка на катедри за фолклор? Радови кандидата Праштала у *Годишњаку Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима* и у *Фолклористици* појавили су се тек у време трајања конкурса. У том правцу могла би ићи и претпоставка о бржој рецензији рада са конференције у Тршићу кандидата Праштала у односу на мене. Комисија би могла констатовати како су се у два поменута часописа у исто време појавили и моји радови, што је, нема сумње, тачно, али **није занемарљиво то што ја, као пет година млађи колега, имам и два раније објављена рада.** Поред четири рада из народне књижевности, имам три објављена рада ван тог домена, један чак из 2021. године. Сматрам да све то говори о свестраности и мојим раним научним доприносима; уосталом, посматрање научних доприноса не само самих по себи, већ и према броју година кандидата, представља једну од важних ставки у аргументацији проф. др Немање Радуловића у Издвојеном мишљењу из 2022, па је утолико нејасније зашто Комисија у Извештају од 21. 2. 2024. није применила и тај критеријум.

У вези са појединим изостављањима елемената конкурсне документације ваља бити речено још нешто. Комисија је навела да су награду „Владан Недић” за најбољи семинарски рад из Народне књижевности добила оба кандидата, али **није навела да је мој дипломски рад, за разлику од кандидата Праштала, предложен за Бранкову награду** (што сам навео у конкурсној документацији). Да би рад био предложен, он једном или двома препорука професора мора бити препоручен за номинацију, а не би био препоручен да није био високог квалитета.

3) Четврта ставка Предлога тиче се наставног искуства. То је још један у низу значајних критеријума које Комисија истиче у Извештају од 21. 2. 2024, а на који се позива и професор Радуловић у Издвојеном мишљењу из 2022. говорећи о искуству у раду на универзитетском нивоу. Кандидат Праштало је периодично, у пар наврата, радио на замени у школама као наставник српског језика и књижевности. Ја нисам радио у школама као наставник српског језика и књижевности, иако сам добијао позиве, али положен испитни час из Методичке праксе у ОШ „Младост”, где сам са ђацима тумачио народну приповетку „Биберче” (што сам навео у конкурсној пријави, а што Комисија у Извештају није навела) сведочи да сам за то оспособљен. Међутим, ако се критеријумско усмерење професора Радуловића фокусира на демонстраторски рад на Универзитету (Издвојено мишљење), **не сме бити превиђено да ја, за разлику од кандидата Праштала, имам искуство у раду са студентима**, будући да сам један семестар на Универзитету Метрополитен држао, у својству сарадника, часове семинарских вежбања на предметима Пословна комуникација и Организационо понашање. Комисија би, свакако, могла приговорити да као сарадник на универзитету нисам држао часове из сфере српског језика и књижевности, што је неспорно (премда није неважно то што је један од два предмета која сам држао – Пословна комуникација – умногоме базиран на познавању комуникологије, стилистике, лингвистике и српског језика у најширем одређењу појма), али не сматрам занемарљивим податком своје ангажовање у раду са студентима.

Даље, на основу навода Комисије о мом раду у „клубовима”, просечан и са стањем ствари неупознат читалац нема увид у то да је реч о Клубу поезије „Научите пјесан” у оквиру иницијативе Разговори са Катедром, коју, верујем, на опште задовољство студената и Катедре, водим већ другу годину заредом. Сматрам да ово ангажовање сведочи о мојој предузимљивости, енергичности и сарадљивости, те наговештава да раду Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима не бих допринео само као асистент на поменутиим предметима, већ и многим другим активностима. Уз то, Комисија у Извештају није навела ни мој уреднички посао у емисији „Теорија у доба праксе” при Алумнију Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Сматрам, дакле, да и по овом критеријуму, што ангажовањем на универзитету, што сарадњом са студентима и наставницима у оквиру двеју претходно поменутих активности, далеко више заслужујем да будем изабран у звање асистента од кандидата Праштала.

4) Не сматрам безначајним податком ни то што сам ја, за разлику од кандидата Праштала, био стипендиста Фонда за младе таленте Министарства науке, просвете и технолошког развоја Републике Србије, и то у два наврата. Ова чињеница је у вези и са бројем година студирања обојице кандидата. Док за претходни конкурс у Извештају Комисије од 9. 12. 2022. године троје потписаних чланова за један од важних критеријума узимају постигнут успех, односно просечну оцену на свим нивоима студија, проф. др Немања Радуловић у Издвојеном мишљењу минималну разлику у просеку на основним студијама не узима као одређујућу. У том смислу, **моја просечна оцена (9,72) и просек кандидата Праштала (9,58) стоје у разлици од 0,14**. Уважимо да то заиста није велика разлика (мада је моја

просечна оцена остварена за четири године студирања, а оцена мср Ивана Праштала за шест година); међутим, професор Радуловић у Издвојеном мишљењу као један од важних критеријума наводи дужину студирања. У погледу дужине студирања, фактичка ситуација ни на вишим нивоима не иде у прилог Ивана Праштала: за разлику од кандидата Праштала, који је на мастер студијама провео чак три године, ја сам их завршио за предвиђених годину дана. Поред тога, на докторске студије уписао сам се у статусу буџетског студента, за разлику од кандидата Праштала, који је на самофинансирању (обојица смо се уписали 2023. године). Комисија наводи да смо обојица приложили уверење о уписаним докторским студијама, али не наводи у ком статусу.

5) У наставку бих се детаљније осврнуо на Извештај са претходног конкурса за асистента. У њему троје чланова петочлане комисије пројекат дигитализације Етнографске збирке САНУ на којем је учествовао предложени кандидат Дејан Илић узимају као један од битних елемената који га препоручују за избор у звање. Затим се посебно, на самом крају, подвлачи кандидатово чланство у Удружењу фолклориста Србије и учествовање у раду часописа Удружења. Ја сам ангажован на пројекту дигитализације Фолклорне базе Етнографског института Српске академије наука и уметности (Комисија у Извештају није навела приложене препоруке садржане у извештају о мом раду у Институту који су потписали руководиоца пројекта др Ђорђина Трубарац Матић и директор Института др Драгана Радојичић). Поред тога, радио сам на пројекту дигитализације Сабраних дела Вука Стефановића Караџића, у првоме реду, *Преписке* у 13 томова, при чему сам сâм израдио именске, предметне и географске регистре за три књиге *Преписке*. Кандидат Праштало сличних активности у том обиму нема: Комисија наводи само његово учествовање, током основних студија, у пројекту *Живи фолклор* Удружења фолклориста Србије, као и учешће у радионицама *Заједно у очувању нематеријалног културног наслеђа*. Није детаљније речено шта то ангажовање подразумева, тј. да ли је у питању волонтерска/помоћничка или нека важнија улога. Уз то, за разлику од кандидата Праштала, који је постао члан Удружења фолклориста Србије тек 31. 1. 2024. (један дан пре истека пријаве на конкурс), ја сам постао члан Удружења убрзо по дипломирању.

Имајући у виду све изложено, а ослањајући се управо на критеријуме постављене од стране чланова Комисије као важне или пресудне – завршне радове, излагања и научне радове, те друге активности које сведоче о мом континуираном интересовању за дату научну област, затим већи број радова (које сам као пет година млађи кандидат објављивао током дужег временског распона), искуство у универзитетском раду, дужину студирања, већи број пројеката односно ангажовања у области народне књижевности и фолклора при научним и другим институцијама – сматрам да представљам бољег кандидата у односу на мср Ивана Праштала, то јест да постоји више него довољан број аргумената да се преиспита Извештај Комисије од 21. 2. 2024.

С поштовањем,

Константин Ађанин

Константинович
Ађанин

У Београду, 4. 3. 2024.